

meni po obljubljenih 500 din, katere sem mu dala. Banič se je nato odpeljal proti Brežicam. Ne tajim, da nisem jaz

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-
beljov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pošiljanje Slovencev v Nemčijo

I.

Pod tem naslovom je "Prosveta" na drugi strani svoje 79. številke dne 21. aprila t. l. objavila kratek članek, v katerem se je dotaknila težke rane slovenskega naroda, a dotaknila tako, kakor tega ne bi smela storiti. In to je, kar pri tem obžalujemo. Ali se "Prosveta" zaveda, da s tem ni napravila usluge svoji domovini? Ali je pomislila na to, da s takšnim delom ne gradi, temveč podira?

Pisec članka je povsem prezrl pravo bistvo tega perečega problema, ki zadeva v živo moči slovenskega naroda, problema, ki so mu vzdeli trpek naziv — sezonsko izseljevanje. In temu se čudimo. Saj bi mu vendar kot Slovenec, ki si je sam na tuji zemlji moral poiskati kruha, pač morali biti poznani razlogi, ki so privedli do te žalostne, a nujne rešitve iz socialne in gospodarske stiske, v kateri živi naše ljudstvo.

Eno je bistvo neke stvari, drugo pa so okoliščine, v katerih se ta stvar dogaja. Bistvo sezonskega izseljevanja je podano v vsej gospodarski in socialni strukturi Jugoslavije in posebej Slovenije, okoliščine pa tvori sedanji izredni zunanji politični položaj, v katerem se naša država nahaja. In zakaj je potem pisec navedel povsem drugačne motive za pošiljanje naših ljudi v tujino na sezonsko delo, v kakšen namen so v njegovem članku okoliščine postale bistvo? Na to bi želeli od "Prosvete" odgovora.

Prepričani smo — in to nam je v ponos — da vlada v srcih vseh Slovencev v Ameriki — brez razlike svetovnega nazora — neomajna ljubezen in zvestoba do matere domovine, do naše Jugoslavije, in da se še posebno v teh dneh vračajo k njej vse vaše misli, dragi bratje in sestre. Saj to prejasno razvidimo iz vsega vašega časopisja, kjer se v zaskrbljenosti sprašujete, kakšno prihodnost nam je usoda namenila. Veseli smo teh dokazov vaše ljubezni in hvaležni smo vam za to. In zato smo dolžni, da v obrambo resnice in stvarnosti damo nekoliko pojasnil z ozirom na članek v "Prosveti", da boste vi in po vas, v kolikor je to mogoče, tudi ostala ameriška javnost, pravilno poučeni o stvari.

Slovenska zgodovina je en sam trd, neizprosni boj; boj iz roda v rod — za vero naših očetov, za narodne svetišče, za vso svetlo dedščino, ki smo jo prejeli po prednikih. Z brezprimerno vztrajnostjo, z žilavostjo, ki nam jo zavidajo veliki narodi, je naš mali slovenski narod kljuboval znanjem sovražnikom. Odvrgel je od sebe tuje vplive, ki so posegali v njegove najsvetejše pravice in skušali uničiti njegovo najdražje — narodnost in jezik. Zaupal je v Boga in ostal. Zemlje sicer ni mogel, duhovno dedščino pa je nedotaknjeno ohranil sedanjim in prihodnjim rodovom. Zmagovito je dobojeval boj z zunanji sovražniki, v enem boju pa so omagale njegove moči — v boju s prirodo za vsakdanji kruh.

Ni velika naša slovenska zemlja, a je biser, prava podoba raja. Vsa ta prirodna krasota pa je tudi vse naše bogastvo. Pojdite na goro in pogledajte svet pod seboj! Kakor kamenčki v mozaiku so posejane njivice po dolinah, se vzpenjajo v strmi breg in kot drobna gnezda obise v nepristopni rebi v hribu. Mozaik, ki ga je sestavljal rod za rod v delu brez pokoja, da izšli iz trde zemlje skromen kosček kruha. V potu svojega obraza je naš kmet kopal, krčil, sejal, se trudil od zore do mraka brez počitka, da preživi sebe in obilno družino — v večnem strahu, da mu neprijazne sile uničijo setev, njegov prvi in poslednji up. Tako spremlja življenjsko pot slovenskega naroda skozi stoletja temna senca brezupnega boja za vsakdanji kruh. Ni zmanjkalo volje za delo, zmanjkalo je za pridne roke zemlje in z njo kruha. In to trpko bolečino svoje je naše ljudstvo zliło v eno samo pretresljivo povest, v povest o desetem bratu in sestri desetnici, ki ju večni nemir v srcu žene po beli cesti v daljni svet. Za devet otrok je naš slovenski kmet imel pri mizi žlico, v kašči žito, ob žetitvi dote, desetemu tega ni mogel več dati.

Polna bridkosti in trpljenja je naša slovenska zgodovina. In vendar, "dobri stari časi", bi dejali s pesnikom, "pravljni časi", ko je bil le deseti otrok deležen trpke usode, da je moral zapustiti očetovo hišo? Danes? Ni se razrasla zemlja, njen sad ni postal obilnejši kot nekdanj, razrasel pa se je rod, ki biva na njej. Polje, ki je nekdanj preživljalo eno družino, mora zdaj dati kruha dvem, trem, morda štirim.

Tako se je v slovenski zgodovini načelo ono pretresljivo poglavje, ki je obseženo v trpkem imenu — izseljenstvo. Ko se je iz osrčja naše domovine pričela razliti kri naše krvi, ko je neizprosna usoda po neizmernih daljavah sveta trosila najbolj kleno seme našega naroda. V cvetu let so odhajali z doma in redki, ki so se vrnili, so bili že starčki, ki jih je v domovino gnala zadnja, edina želja, da se v sve ti ljubljeni zemlji domači odpočijejo od svojega truda in pehanja za vsakdanji kruh. Desetletja so odhajali naši ljudje iz naračja svoje matere-domovine v daljni svet. Brazilija, Združene države, Kanada, Argentina in dr. so postale njihove trde krušne matere. Toda vrata v svet so se zaprla in izgledi za pravo, stalno izseljevanje v tujino so postali zelo majhni. Tako je nastalo tako imenovano sezonsko izseljevanje: naši kmetje in delavci gredo vsako leto za poletne mesece na kmetije v Nemčijo in Francijo, kjer so zaposleni pri poljskem delu in se na zimo spet vračajo domov. Predvsem so to ljudje iz Prekmurja, ki je eden naših najrevnejših predelov, v manjši meri tudi iz okrajev Novo mesto, Črnomelj, Krško in Brežice. Sicer pa sezonsko izseljevanje ni nikakršen nov pojav, saj so že pred vojno hodili naši ljudje na delo v slavonske gozdove in na neizmerna ogrska posestva. Nov pa je v toliko, ker je po številu zavzel tako velik obseg.

(Konec prih.)

V SPOMIN UMRLEMU CHARLES PERUSHEK-U

Detroit, Mich.

Ze zopet moram poročati žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja pionirja detroitske slovenske fare sv. Janeza Vianija Mr. Charles Perushek-u, ki je zatisnil svoje trudne oči v soboto 3. junija. — Naj tukaj napišem par vrstice v spomin dobremu rojaku in prijatelju, ki je videl več Amerike kot marsikateri drugi slovenski izseljenec. — Rojen je bil 22. oktobra 1872 v Sodražici pri Ribnici, kjer so še tedaj izdelovali sita iz konjske žime. Leta 1891 se je podal preko luže s parnikom "Falda". Z njim je prišel tudi še živeči brat Peter Perushek, ki živi na farmi nekje v državi Michigan. — Umrli Charles Perushek se je priselil k svoji sestri Angeli poročni Sigmund v Cleveland, O. Bili so tudi tedaj slabi časi v Ameriki, saj je bil šest mesecev brez dela. Da si je zaslužil za tobak, je razkladal premog. Od tam je šel v Wenono, Illinois, kjer je delal v premogorovu dve leti, nato kar se je podal v Joliet, kjer je dobil zaposlitev v Wire Mill in sicer je delal dve leti. V Jolietu je bila tedaj že slovenska fara, katere župnik je bil pokojni Father Suštaršič. Iz Joliet se je Charles podal v Aurora, Ill. in od tam odšel leta 1895 v La Salle, Ill., kjer je delal dve leti v Plow Factory. Tedaj v La Salle še ni bilo slovenske fare in je Charles hodil v nemško cerkev v Peru, Ill. — Iz La Salle se je podal nazaj v Cleveland in od tam po par letih v Woodville, Pa., v cerkev pa je hodil v Bridgeville, Pa., kjer je tedaj župnikoval Father Zalokar. Za tem je delal par let za Pittsburgh Steel, nakar je odšel za eno leto v Cleveland, kjer se je poročil z vdovo Anno Erčul, ki je bila dobra bogaboječa žena. To lahko rečem, saj sem jo sam dobro poznal. Umrli je meseca septembra 1932 v Detroitu. — Iz Clevelanda je odšel v Diamondville, Wyo., kjer je dve leti delal in šel na to v Gallup, New Mexico, kjer je delal eno leto. Iz Gallup se je podal v Pueblo, Colo., kjer je tudi delal eno leto. Po enem letu je zapustil Pueblo in odšel v Black Diamond Washington kjer je delal šest let, za tem pa v Salt Lake v državi Utah ter delal pol leta v livarni, nakar je odšel v Scofield, Utah, kjer je bil tri leta zaposlen kot rudar. Od tam je šel za tri leta v Rock Springs, Wyo. in od tam v Missouri, kjer je zopet delal v livarni. Tudi tam ni bil dolgo, ampak se je podal v Denver, Colorado kjer je delal eno leto v Roundhouse. Potem je delal eno leto v Frederick, Colo. in se od tam podal v Superior, Wyo., kjer je delal kot rudar štiri leta. — Po vsem tem se je bil že naveličal "rajanja" in kupil farmo v Herrietta, Mich., pa tudi tam ni bilo dosti kruha. Leta 1918 je prišel v De-

troit in delal za Fisher Body Co. dve leti in devet let v Fordovi tovarni. V avgustu leta 1933 se je zopet poročil z vdovo Mary Koshnik, katere sedaj za njim žaluje. — Pokojni rojak Charles Perushek je bil vzoren katoličan. Bil je tudi član dr. Najsv. Imena. Pokopan je bil dne 6. junija iz cerkve sv. Janeza Vianija na Holy Sepulchre pokopališče. — Veliko si potoval po svetu nepozabni rojak, toda pri vsem tem nisi pozabil na Boga. Sedaj si pa nastopil še daljšo pot, ki je najdaljša in katera te je, kakor upamo, privedla k Bogu po večno plačilo. To pot, kot si jo sam nastopil, čaka tudi nas, pa ne vemo, kdaj bomo začeli na ravnanost po njej stopati. Proti njej stopamo od prvega trenutka ko smo se rodili, do nje pa še nismo prišli, kajti božje sodbe so določile enim krajšo, drugim pa zopet daljšo pot, vse pa vodijo do iste cilja v — večnost. — Naj ti bo dragi rojak lahka ameriška zemlja, za vsa tvoja dobra dela, pa naj ti milostni Sodnik podeli nebeški raj.

Steve Potočnik

PODružNICAM IN ČLANICAM SZZ V OKOLICI STRABANE

Strabane, Pa.

Tudi jaz se bom malo oglašila in naznanila tukajšnjim rojakom in rojakinjam veselo novico, namreč, da se bo v nedeljo popoldne in zvečer vršil v Drenik Park v Strabane, Pa. velik piknik, katerega priredi naša podružnica Slovenske Zveze št. 71. Piknik se začne ob 2 uri popoldne in je vstopnina samo 25c za osebo, otroci od 12 do 15 let pa samo 10c. Za ples popoldne bo igral prav poskočne polke in valčke naš nadarjeni Strabančan Jack Martinič, Jr., za ples zvečer pa dobro znana in priljubljena Martin Serr orkestra iz Greenburga, Pa.

Kot članica naše podružnice vabim vse cenjene članice od sosednjih podružnic, kot od podružnice št. 90 v Bridgeville, Pa., št. 80 iz Moon Run, Pa. in od št. 74 iz Ambridge, Pa. Zlasti so vabljene vse članice naše podružnice. Iskrene so vabljeni tudi vsi ostali znanici in prijatelji od blizu in daleč in vam je sedaj ključem na veselo svidenje v Drenik Park blizu Canonsburga v nedeljo.

Bolna je sestra Jennie Glazar, kakor tudi sestra Mary Kausek. Obema želimo skorajšnjega okrevanja. Ostalim sosestram pa se priporoča, da bi jih večkrat obiskale in jim tako olajšale bolečine ter jim krajšale dolg čas.

Vera Bole

NAŠ NAROČNIK PIŠE IZ KANADE

Edmonton, Alta Canada

Cenjeno upravnistvo. Tukaj vam pošiljam naročnino za list Amerikanski Slovenec, ker mi je ravno potekla in ker ne bi videl rad, da bi mi list ustavil, čeprav ga bolj težko plačujem, kajti so sedaj bolj slabe delavske razmere in se delo skoro niti ne dobi, zlasti ne kako bolje delo. To je vzrok, da letos kovača ne morem skupaj naenkrat poslati, brez lista bi pa zopet ne bil rad, zato pač pošljem kolikor mi razmere dopuščajo. Treba pa drugje pritrpati, da se tako podpre dober katoliški tisk, kajti prepričan sem, kam človeka pripelje slabo časopisje in sploh slabo berilo. Čitatelji nasprotnega časa opisa kaj kmalu radi na vse pozabijo kar so bili lepega naučeni, še zlasti pa na Boga. Zato je pa moje mnenje, da bi moral biti vsak Slovenec, ki še čuti in misli katoliško, naročen na Amerikanski Slovenec. Posebno potrebujemo dobre katoliške liste tukaj v Kanadi, kajti je tudi širok velike Kanade naseljenih precej naših rojakov, pa se od njih tako malo kedaj sliši v časopisju. Zato sem pa jaz napisal te vrstice. Želim pa, da bi se še kateri naročnik in čitatelj Amer. Slovenca v Kanadi oglašil in napisal od časa do časa kaj v naš list. Pozdrav vsem naročnikom in prijateljem Amerikanskega Slovenca širom Kanade in Združenih držav.

J. Blatnik

ČUDNA "DIPLOMATSKA" PRTLJAGA

Francoska obmejna policija v Cerberi na francosko-španski meji je pred kratkim odkrila čudno vrsto diplomatov. Ze od časa, odkar so prišle v Francijo zadnje trume beguncev, je bil na kolodvoru v shrambi za prtljago velik kovček, ki so se ga vsi organi obmejne straže spoštljivo ogibali, ker je imel napis "Diplomatska prtljaga Alvareza del Vayo". Ker pa je bilo državljanske vojne že konec, slava lastnika tega kovčeka je ugasnila, po kovček pa ni bilo nikogar, so ga slednjič le odprli. Na veliko presenečenje pa niso našli v njem nobenih dokumentov, nobenih listin, ki bi kazale, da je bil njihov lastnik pod rdečim režimom španski zunanji minister. Pač pa je bil ves kovček naravnost nabit dragocenih kamnov, zlatih in srebrnega denarja, zlatih in srebrnih verižic, kegljov, dragocenih cerkvenih tkanin, zlatih monštranc, kron s svetniških kipov, med temi je bila tudi krona Matere božje iz mesta Merced. Bilo je tudi nekaj zlatih predmetov v modernem slogu, bankovci in drugi vrednostni papirji. Skratka: v tej "diplomatski prtljagi" je bilo naopiečeno vse drugo, kar ima trajnejšo vrednost kot diplomacija. Kominterne.

NAPRAVA ZOPER TATOVE

V japonskem templju Siom v mestu Kioto, kjer je zbranih veliko dragocenosti, imajo tudi zvonec, ki je tako napeljan na vse vhode in okna, da bi ga vsak tat ali vlomilec moral sprožiti. Zvonec pa je čudovita naprava, ki na najpopolnejši način oponaša petje slavčka. Ako bi tat ta zvonec sprožil, bi se slišalo petje slavčka.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Povožen od truka

Sheboygan, Wis. — Ko se je tukajšnji rojak Jakob Rupnik pred par tedni vračal v avtobusu domov z dela, ga je, ko je stopil iz busa in hotel prekorčiti cesto, zadel neki truk, ga podrl na tla in mu prizadel močne poškodbe. Med drugim mu je zdrobilo nogo pod kolenom in so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Marička! Marička!

Joliet, Ill. — Marička javlja vsem Jolietčanom in vsemu svetu, da bo imela v soboto 10. junija veliko letno otvoritev. — Preberite pazno njen oglas v današnji številki tega lista.

Dve slovesnosti v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — V ponedeljek 29. maja se je vršila v cerkvi sv. Janeza Evangelista sv. birma, pri kateri so bili birmani 103 slovenski otroci. K slavnosti se je zbralo veliko faranov, da niso mogli zaradi premajhnega prostora vsi v cerkev. Sv. birmo je delil milwaški nadškof, Samuel A. Stritch, ki je imel ob tej priliki pomemben govor na starše in mladino v angleškem jeziku. — Na dan kinčanja grobov je na Calvary pokopališču župnik cerkve sv. Janeza Evangelista slovesno blagoslovil nagrobne spomenike pok. župnikov Rev. Marko Pakiča in Rev. Luka Glađeka ob asistenci westallškega župnika Rev. Francis Konieczny-a in njegovega pomočnika Rev. Matija Setničarja. Tudi te slavnosti je prisostvovalo rojakov iz Milwaukee in West Allisa.

Usodno darilo

Lebanon, Pa. — Za svoj 20. rojstni dan je dobil Edward Delač od svojih staršev prav lepo darilo, kakoršnega bi se gotovo razveselil tudi marsikateri drugi mladenič — nov avtomobil. Vesel darila se je šel z novim avtom vozit, med vožnjo je pa zadel v drugo tako vozilo in se pri tem tako poškodoval, da je drugi dan umrl v bolnišnici.

Smrt rojakinje

Milwaukee, Wis. — V Deacones bolnišnici je pred kratkim umrla rojakinja Anna Spende v starosti 52 let. Pokojna je bila doma iz Rečice v Savinjski dolini in je prišla v Ameriko pred 23 leti. Zaprta soproga in dva sina ter tri hčere, v starem kraju pa polsestro.

nec tudi slišal, bi najbrž niti ne slutil, kakšno napravo je sprožil in bi ne zbežal in mnogo več upanje je, da bi ga pazniki ujeli kot pa če bi nastal boge kakšen ropot.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(127)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Sedaj je stal Tarzan pred temi čudnimi sveceniki, ki so mrcili naj s trogati kopli. Naenkrat je eden teh, v bele halje obličeni mož zaklical: "Stojte v imenu Chona!" "Chon!" vzklikne Tarzan: "Chon je vendar mrtev." Nato stopi eden belo obličeni mož bliže in reče: "Jaz sem Chon!"

Nato zopet reče belo obličeni proti Tarzanu: "Kaj pa ti veš od mene?" "Herku! mi je povedal!" — Sedaj se je pa Chon začel v vzklikih: "Herku! Ali je Herku še živ?" "Se!" odvrne Tarzan: "On je na poti v mesto Thobos in s seboj nosi skrinjico Očeta Dijamantov, katero smo našli v jezuru."

Po teh besedah je Chon takoj segel Tarzanu prijateljsko v roko in začel pripovedovati: "Ko so me Atkine ladje napadle, sem takoj hitro oblekel nepremotljivo topoljasko obleko in se rešil. Z menoj se je rešilo še nekaj vernih, ki živimo skupaj ter čakamo dneva osvete nad kruto Atko."

Komaj je Chon govoril o maščevanju nad kruto kraljico Atko in njenimi divjaškimi Athariji, se je Tarzan naenkrat posvetilo v glavi. Začel je misliti na Heleno in Magro, ki sta zopet postali ujetnici strašne Atke in mislil, da bi mu morda sam Chon s svojimi zvestimi pomagal ju rešiti.

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

REV. P. BENVENUT WINKLER, O. F. M. ŠESTDESETLETNIK

REV. B. WINKLER

Sredi prih. meseca malega srpana, bo doma v lepi Sloveniji slavil svojo šestdesetletnico bivši ameriški slovenski misijonar in župnik preč. g. P. Benvenut Winkler, duhovnik frančiškanskega reda. Sedaj službuje kot prvi pomožni župnik pri župniji Marijinega Oznanjenja v Ljubljani in se udeležuje še v drugih službah, kot kurat v jetnišnici sodnega dvora.

Preč. g. P. Benvenut Winkler je rojen 17. malega srpana 1879. V Novem mestu je delal poskušnje. V red je stopil 9. kimoveca 1901. V mašnika je bil posvečen dne 15. malega travnika 1905. in 24. malega travnika je pel novo mašo na Brezjah na Gorenjskem pri Mariji Pomagaj. Po novi maši je dve leti kaplanoval v Ljubljani na istem mestu kakor sedaj. Bil je tudi katehet na ljudski in obrtni šoli. Tekom leta je še nadomestoval obolelega tovariša na meščanski šoli. Pozneje je bil večkrat poslan na misijone, ker je izborni govornik.

Leta 1921. je bil poslan kot misijonar v Ameriko, v pomoč svojim frančiškanskim sobratom, kjer se je takoj začel udeleževati. Nekaj časa je bil pomožnik pri sv. Štefanu in obenem misijonar. Pri sv. Štefanu je nekaj časa vodil dramatik. Preč. g. je izborni učitelj dramatike. Igralci v Chicagu se ga še danes spominjajo, ko je učil zanimivo krasno igrano "Turški križ". Učil je še več drugih iger. Kmalu nato je bil imenovan župnikom fare sv. Jurija v So. Chicagu, kjer je župnikoval okrog šest let z lepim uspehom. Tudi tam je navdušeno vodil dramatik. Pod njegovim župnikovanjem se je zlasti tudi dvignilo petje in drugo družabno življenje v naselbinah. Potem je nekaj časa deloval na drugih postojankah.

Preč. g. šestdesetletnik je bil tudi vedno navdušen prijatelj katoliškega tiska. Udeležil se je več letnih kampanj dnevnika "Am. Slovenca" in leta 1933-34, je bil glavni kampanjski zmagovalac. Izvoljen bil maršalom vseh naročnikov A. S. in dobil za nagrado lepo srebrno kupo. V Am. Slovenca je rad dopisoval in se še sedaj iz domovine rad pogosto oglašuje z članki in z šaljivimi dopisi. List "Am. Slovenec" mu je zato hvaležen.

Preč. g. šestdesetletniku tem potom prav iskreno izražamo tudi preko širokega oceana priskrbo čestitke k njegovi šestdesetletnici. Naj ga Bog živi še mnogo let, da bi zdrav in čil deloval na zveličanje človeških duš in za kulturno povzdigo slovenskega ljudstva, katerega šestdesetletnik tako neizmerno ljubi. Iskrene pozdrave in Bog živi šestdesetletnika!

NE LE ZA VELEMESTA

Res je, da so WPA projekti, ravno tako kakor ljudje, osredotočeni v mestih, ali progresno bi bilo misliti, da je WPA program skoraj izključno vele mesten program.

Clovek na deželi utegne biti v silah za delo ravno tako kakor vele mestčan; pa ima isto pravico do pripomočnega dela, naj živi tu ali tam.

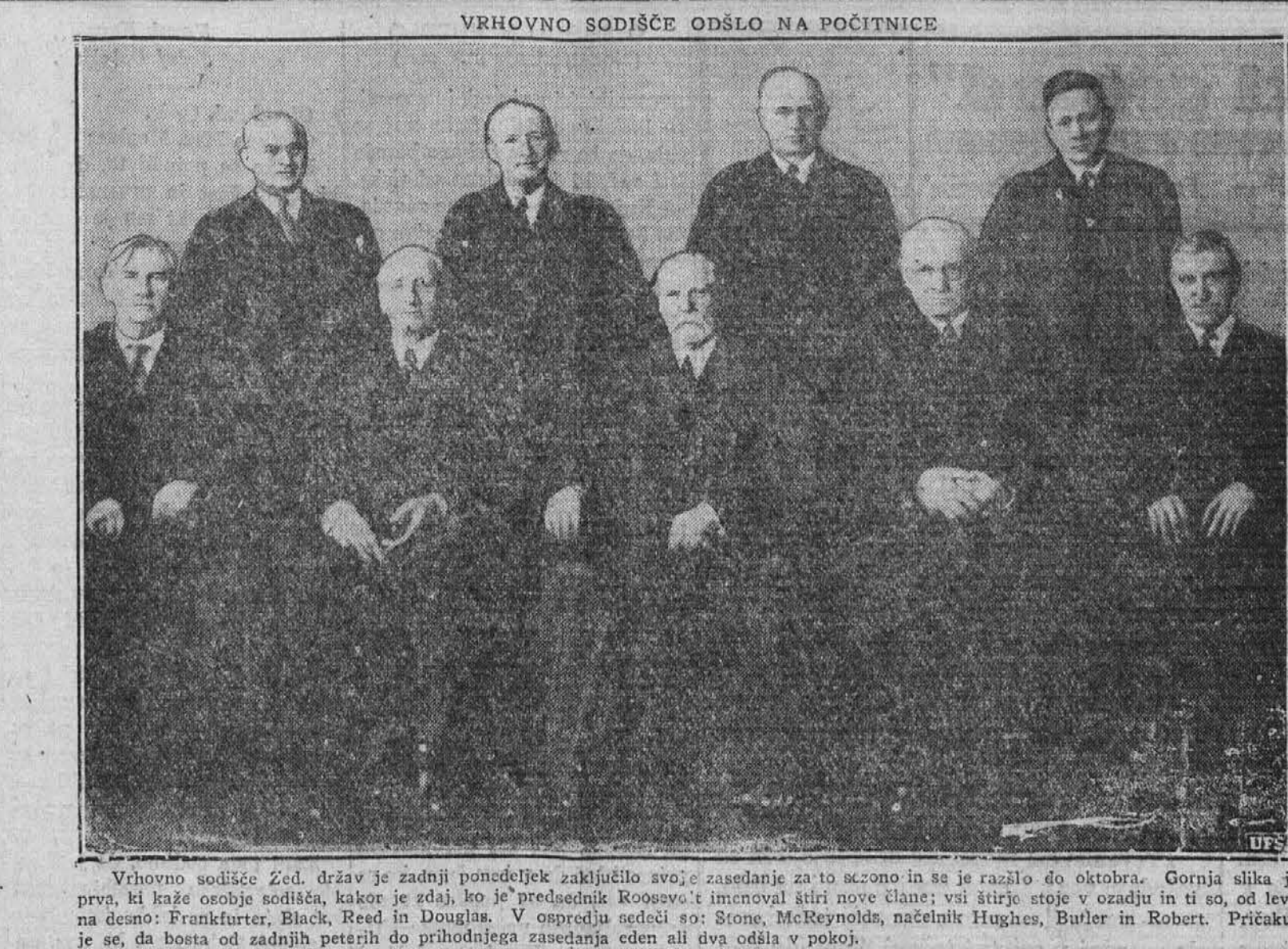
Kjer koli je nezaposlenih delavcev v potrebi, bodisi na deželi ali v mestih, WPA sodeluje s tem, da jih zaposluje na projektih, ki so koristni onemu kraju, kjer živijo.

WPA program — kakor je razvidno iz nedavnega poročila — deluje skoraj v vsaki izmed 3070 counties v Združenih državah. Skoraj ena osmina vseh WPA delavcev je zaposlena v counties, kjer ni naselbin čez 2500 prebivalcev in dva izmed vsake petorice WPA delavcev sta zaposlena v counties, kjer ni mest čez 25.000 prebivalcev.

Najbolj obsežno in morda najvažnejše podjetje, izvršene od WPA, je bila gradnja in popravila poti, ki vodijo od farme na trg, in drugih postranskih cest. Te poti služijo skoraj izključno koristi podeželnih in poludeželnih pokrajin. V treh letih je WPA zgradila kakih 55 tisoč milj novih ruralnih poti in izboljšala 190.000 milj obstoječih ruralnih poti, ki so bile jako potrebne popravkov.

Pa niti WPA delo na javnih zgradnjah ni bilo omejeno na mesta. Zares kar se tiče šolskih poslopij, se je storilo razmeroma mnogo več na deželi kot v preobljudenih občinah. Majhne

WPA bolničarke so podučile revnejše sloje ljudi o važnosti zdravlja in boljši oskrbi mater in detet. Razvile so na deželi zanimanje za preprečitev takih bolezni, kot so pelagra, malarija, sifilis in tuberkuloza. WPA bolničarke so potovale do osam-

Vrhovno sodišče Zed. držav je zadnji ponedeljek zaključilo svoje zasedanje za to sezono in se je razšlo do oktobra. Gornja slika je prva, ki kaže osobe sodišča, kakor je zdaj, ko je predsednik Roosevelt imenoval štiri nove člane; vsi štirje stojijo v ozadju in ti so, od leve na desno: Frankfurter, Black, Reed in Douglas. V ospredju sedijo: Stone, McReynolds, načelnik Hughes, Butler in Robert. Pričakuje se, da bosta od zadnjih petih do prihodnjega zasedanja eden ali dva odšla v pokoj.

ljenih hiš, da oskrbijo bolnike, dostikrat mnogo milj peš po skoraj nemogočih gorskih stazah, da pridejo do bolnika.

Na isti način so WPA knjižničarji po avtomobilih, na konjih in celo po čolnih prinašali delo onim, ki ga najhujše potrebujejo širom vse dežele.

RAZNE ZANIMIVOSTI

CIGARETA POVZROČILA POŽAR

Evansville, Ind.—Med tem, ko sta dva delavca vrtala zadnjo nedeljo oljni vrelec na neki farmi, je eden od njih zanetil vžgalico, da si prižge cigareto. Iz globine pa so uhaljali plini, za kar delavca nista vedela, in ti so se užgali in eksplodirali, pri čemer sta bila oba resno poškodovana.

ANGLEŠKI ČASTNIKI V FRANCJI

Angleški listi poročajo o instruktorskem potovanju, ki so ga napravili visoki angleški oficirji pod vodstvom generala Gamelina v severovzhodno področje Francije, in sicer v sektor Charleville. Z angleškimi častniki je bil tudi general Dill, vojaški poveljnik Aldershotja z vsem svojim štabom. Dill velja za poveljnika angleških vojaških sil v primeru vojne.

NE NAVADEN DOGODEK

Grobarji so v Sunderlandu na Angleškem pravkar spustili krsto v grob, ko so začeli povsem različno trkanje na notranjo stran krste. Krsto so spet dvignili in jo odprli in so v svojo grobo ugotovili, da se je bil pokopani vlegel na drugo stran ter je kazal različne znake zadušitve. Bil je samo na videz mrtev, ko so ga polagali v grob in je bil dajal očitno znamenja, toda pre-

imeli onega stika z zunanjim svetom, ki ga nam dajejo književne revije in časopisi.

WPA pomaga ljudem vseh vrst in na razne vrste poleg poglavitne svrhe, da priskrbuje delo onim, ki ga najhujše potrebujejo širom vse dežele.

den so krsto odprli, se je zadušil. Oblasti so uvedle preiskavo.

OREL Z LESENO NOGO

Na železniški postaji v Aosti zbujajo veliko pozornost planinski orel z leseno nogo. Krasno, veliko ptico, so ujeli nedavno tega v Veltinu, bila pa je poškodovana na desni nogi, ki jo je moral živinozdravnik odrezati. Nato ji je izdelal po vseh pravilih umetno nogo.

Redka in morda prva operacija te vrste je tako dobro uspela, da orel na leseni nogi ne samo stoji, temveč da jo more tudi upogniti in se odbiti z njo od tal, kadar si hoče privoščiti kratek polet po svoji kletki.

NAMESTO PRSTANOV

V Franciji je postalo moderno, da mladi zakonci ne nosijo več zlatih poročnih prstanov, ampak si dajo na prst tetoviran prstan z imenom zakonkega druga. Kako dolgo bodo trajali ti zakoni, bo pokazalo šele izkustvo...

DRAGOCENA CERKEV

Stolnica v angleškem mestu York ima 109 oken v barvanem steklu. Skupna površina teh oken znaša 2800 kv. m. Najlepše starinsko okno, je visoko 26 metrov in 11 in pol metrov široko, torej večje kot prostor za tenis.

Oglasi v "Amer. Slovencu" imajo vsikdar uspeh!

O shodu v Pueblo

Katoličani morajo paziti, da bo v vsaki hiši dober tisk. — Čestitke in pozdravi iz številnih naselbin. — Shod naj postane kres, ki naj zasveti vsem katoliškim Slovincem po Ameriki!

(Dalje)

Father Roitz apelira na mladino

G. predsednik shoda je nato predstavil občinstvu zelo aktivnega mladega pomožnega župnika preč. g. Anthonyja Roitza, pri Mariji Pomagaj v Pueblo, ki je sin domačin puebelske naselbine. Burno pozdravljen je nastopil in apeliral v angleščini na mladino, da naj tudi ta pazi kak tisk prejema v roke. Tisk dela velikansko škodo med ljudmi. Posebno protiverski tisk, ki ruši v srcih ljudi vero v Boga ter s tem prikazuje ljudi kot neodgovorne pred kakim višjim bitjem, kar povzroča, da ljudje toliko hitreje padajo v nemoralnosti itd. Posebno pa še je nevaren za mlade ljudi umazan tisk, kot umazanij magazini, ki s svojo umazanostjo vodi ljudi k živalskim nagonom, ki se hudo maščuje nad ljudmi. Zdravilo proti temu je ojačevanje dobrega katoliškega tiska. Zato je treba več pozornosti, da bo v vsaki hiši dober katoliški tisk, ki edini uči in kaže resnico v takih slučajih.

Nato je preč. g. Father Roitz prečital dole pozdravne brzojavke in dole pismene pozdrave, ki jih je prejela glavna zmagovalka in mnogi so bili poslani shodu. Teh pozdravov je bilo deset in skoro vsi iz večjih slovenskih naselbin, kar priča in kaže, da je na ta shod v ugledni slovenski naselbini v Pueblo, gledala z zanimanjem velika večina Ameriške Slovenije. Saj vprašanja, ki so nujna in se tičejo ene naselbine, se tičejo več ali manj tudi drugih v enaki meri. Zato je prav in na mestu, da se nasel-

biné zanimajo ena za drugo in v takih slučajih izrazijo solidarnost med seboj.

Father Roitz je čital brzojavne in pismene pozdrave, ki so se glasile:

— "Lorain, Ohio. — Mrs. Josephine Meglen! Iskreno Vam čestitam k zmagi Mrs. Meglen, ter vsej naselbini v imenu premaganega Loraina. — Justina Paul, zastopnica."

— "Chicago, Illinois. — Rev. Ciril Zupan: Pozdravljeni gosti in vdeleženci slovenskega katoliškega shoda v Pueblo! — Karolina Pichman, predsednica dr. Marije Pomagaj, štev. 78. KSKJ v Chicagu."

— "Joliet, Illinois. — Mrs. Josephine Meglen: Congratulations on your victory! Joliet admits the good people of Pueblo deserve the success they had in their campaign for catholic literature. May you win many more victories! — Rev. M. J. Butala."

— "Chicago, Illinois. — Mrs. Josephine Meglen: Priskrbo čestitke izvoljeni Kraljici Am. Slovenca in vsem zbranim na shodu, pošilja chikaški zastopnik Am. Slovenca. — Joseph Fajfar."

— "Pittsburgh, Pa. — Mrs. Josephine Meglen: Ker visoko cenim list Amerikanski Slovenec, katerega sem tudi jaz bil sotrudnik in mojih mladih letih, sem z zanimanjem opazoval potek minule kampanje, v kateri ste vi postala zmagovalka. Do volite mi, da Vam čestitam na zmagi in odlikovanju ter na mnogostevilnih Vaših prijateljev in prijateljic, ki so Vam naklonili toliko glasov. Bog živi častno Kraljico Amerikanskega Slovenca! — George Weselich."

— "Chicago, Illinois. — Mrs. Josephine Meglen: Pozdravljeni zborovalci katoliškega tiska! — Za društvo sv. Alojzija, štev. 47. KSKJ. Frank Kozjek, predsednik."

Iz urada Društva Najsvetejšega Imena Zveze Slovenske Sekcije, Cleveland, Ohio.

Zborovalcem pozdrav!

Prečastiti gospodje duhovniki in cenjeno občinstvo:

Iz naznanil vidimo, da se bo obdrževalo v zapadni pionirski

naselbini v Pueblo, Colo. shod ali zborovanje katoliške misli, o priliki, ko se bo dajalo javno priznanje zasluženim in požrtvovalni katoliški Materi, ki je že toliko storila za dobre namene v širjenju katoliškega tiska, Mrs. Josephini Meglen.

Na seji Slovenske Zveze društev Najsvetejšega Imena zadnjo nedeljo, je bilo v veliki navzočnosti zastopnikov vseh štirih fara enoglasno sklenjeno, da se v ta namen pošlje čestitke.

Mi se pridružujemo z vso pozornostjo in resnostjo in od srca čestitamo. Prvič, Mrs. Josephini Meglen za požrtvovalno in neprecenljivo dobro delo, ki ga je in ga vrši že dolga leta v pionirski naselbini. Drugič pa tudi zasluženemu zlatomašniku, gospodarju in voditelju župnije in naselbine Rev. Ciril Zupanu. Dalje čestitamo neumornemu delavcu na polju slovenskega naroda za največji blagor svojega naroda Mr. John Jeriču, ki uspešno vodi list "Am. Slovenec", ki je pionirski časopis, brez katerega bi katoličani ne mogli braniti sv. verskih resnic. Živel pa tudi neumorni naš Veliki in močni borec visoko nad Pueblo v Leadvillu, Rev. J. M. Trunk!

Se en mož je tam med vami, ki mu gredo tudi zasluge za slovenski in verski živelj v naselbini Mr. John Germ, ki je tudi glavni predsednik KSKJ. On je tisti, ki zamore mnogo pripomočij v njegovem uradu tako močne in dične Katoliške Organizacije K. S. K. Jednote.

Katoliški Slovenci, strnimo se od vzhoda do zapada in od severa do juga vsi in spoznali bodo tudi še oni, ki sedaj več nemislijo z nami, da je katoličan biti častno. Živela katoliška misel, širite A. S., Novi Svet in Ave Maria, pa bomo veliko zamujenega popravili.

Po naročilu Zveze Najsvetejšega Imena.

Anton Grdina, preds. odbora, Cleveland, Ohio.

Društvo Najsv. Imena, Sv. Štefan, Chicago.

Preč. g. Rev. Ciril Zupan, OSB, Pueblo, Colo.

Prečastiti gospod: — Naše društvo najiskreneje čestita Vaši ugledni naselbini, da je odnesla zmago v kampanji Amerikanskega Slovenca. Posebej čestitamo vrli Vaši faranki, Mrs. Josephini Meglen, ki je dobila najvišje število glasov. Bog jo živi!

Ko bo na dan Vnebohoda Gospodovega naša zapadna metropola slavila dan katoliškega tiska, bo naša članstvo v duhu med Vami. Saj se vsi do zadnjega globoko zavedamo, kolikega pomena je za nas vse katoliški tisk. Zelim obilnega uspeha Vašemu zborovanju in že naprej podpiramo vse zaključke, ki se bodo ond naredili, in vse zborovalce najiskreneje pozdravljamo. Vas pa prosimo, prečastiti gospod, da te naše pozdravne besede sporočite slavni zbornici.

Vi, prečastiti, pa sprejmite izraze našega globokega spoštovanja kot starosta slovenske duhovščine v Ameriki. Bog Vas ohrani še mnogo let. Za društvo Najsv. Imena pri sv. Štefanu: P. Bernard Ambrožič OFM, duh. vodja, Leon Mladič, predsednik.

Cleveland, Ohio.

"Zbranim zborovalcem ob priliki shoda za Katoliški tisk v Pueblo, Colorado, POZDRAV!"

Ko razdalje ločijo našo vidno prisotnost, pa nas združuje duh istih načel, za katere ste se zbrali, da v priznanje zmagovalki v zadnji kampanji za naš katoliški dnevnik Am. Slovenec, izročite odlikovanje, s katerim se ponašate na zapadu, da ste največ v tem odločenem času storili za okrepitev našega tiska. Čast in priznanje zavednosti, ki ste jo s tem delom doprinesli, da se naš tisk okrepi. — Častitke Mrs. Meglen, za uspeh. Med Vami bodo gotovo dobri (Dalje na 4. strani)

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kursu. Prejemniki dobijo lenar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.50.....	300 Din
Za \$10.25.....	500 Din
Za \$20.00.....	1000 Din
Za \$39.00.....	2000 Din

ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$12.00.....	200 lir
Za \$29.00.....	500 lir
Za \$57.00.....	1000 lir

Vse pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Marička

javlja JOLIETU IN VSEJ OKOLICI, da bo imela v soboto dne 10. JUNIJA 1939

VELIKO LETNO OTVORITEV

Najboljše pijače, najboljši prigrizki in najboljša Banda bo svirala za ples.

Pridite in poveselite se ta večer pri nas! Bo nekaj kar še niste doživeli!

Marička Beer Garden

804 Theodore Street Joliet, Illinois

"Podkrnoški gospod"

Dolores Wieser:

— ROMAN —

Poslovenil Janez Pucelj.

"Ne povem mu prav ničesar," si misli Alenka in srce jo majceno boli. "Samo skrivaj ga bom gledala. — Brala mu bom na očeh, kadar bo žalosten, in takrat hočem biti vsa, vsa ljubezniva do njega — ah, on niti še ne ve, kako znam biti ljubezniva!"

V cerkvi postaja tema. Večna luč gori kakor daljna zvezda in tihi se rahli soj na okroglini zlatega keliha. Alenki pa je v srcu vzletela majhna, splasena ptička. Poje še o skrivnejših nežnostih, o novih pesmih in ljubezenskih besedah, o blaženem, brezmejnem zapravljanju vsega bitja za srečo ljubljenega.

Poje jako sladko, toda vmes zveni nemir in tesna bojazen, kakor da žvrgoli v oktobrovem snegu.

In potem začuti Alenka hipoma vroč sram, kakor pred izsledujočim pogledom. Nema od bojazni vstane in se ukrade k vratom. Ve čisto dobro, da je veliki Bog, ki so mu zidane cerkve po deželi, strog Bog.

V ozki sončni progi, ki sije med zavese v zamračeno izbo, brenči muha. Zavorja bi jo rada odpodila, pa je pretrudna, da bi mogla le roko dvigniti. Sloni v visoko nakopičenih blazinah in nemirni prsti se ji igrajo z velikimi lesenimi krollicami paternostro. "Sveta Marija —" vzdihne vselej trepetajoč potem se ji izgubi molitev v šepetajočem mrmanju.

Kar jo potegne visoko iz blazin. Sklone prsteni obraz in prisluhne. "Trop — trop —," je slišati. Konj prihaja, počasi gre gori po rebri — nek glas nekaj vpraša, tedaj zaškrlije stopnice — korakov ni slišati — roka prime za kljuko.

"Nartej," zavzdihne Zavorja in utone nazaj v blazine. Tanke ustnice se nasmehnejo, da se pokažejo še vedno lepi zobje. Lenart se ustraši tega smehljaja tako močno, da pozabi pozdraviti mater. Nem in bled stopi k postelji in prime mater za roko — ah, kakšna majhna, lahka, tenka roka! Išče besede — moj Bog, mati vendar ne sme opaziti, kako se je prestrašil — pa ne pride mu nič na misel. Samo prazen smehljaj si prisili na obraz.

Mati pa ima solze sreče v očeh, ki ji leže globoko v temnih sencih. Oh, kako širok in lep je postal in kako imeniten je videti v obleki iz gosposkega sukna. In oči so mu še vedno tako svetle in dobre — oh, dober dečko je, kljub vsemu, kar pripovedujejo o njem!

"Sedi semkaj k meni," veli Zavorja in mu namigne proti stolu.

"Tako! — Ah, Nartej — ni mi dobro," potoži. "Tako močno slaba — več in težave, težave! Poglej sem, saj me ni kar nič več!"

Odvihna si rokav pri srce in pokaže shujšano roko.

Svinčena teža stiska Lenartu srce vedno teže. Ne, da ji je telo tako slabotno in drobno, ga tako boli — marveč, da toži. Sicer je vedno nosila molče svoje breme. "Bo že spet odleglo, mati!" jo tolaži in ji previdno stisne roko.

Zavorja ga začudeno pogleda. Negiben smehljaj ji leži na voščenem obrazu.

"Nikdar ne bo odleglo," meni skrivnostno.

Lenart zmaje nejevoljno z glavo.

"Ampak mati — kdo bo govoril kaj takega! Še devetdeset jih lahko učakate!" Mati zanika s prstom.

"Molči — slišala sem uboge duše iz vic hoditi okrog hiše — pridejo kmalu pome. — O ne," reče malce živahneje, ko zagleda bolest na obrazu svojemu fantu, "ne bojim se prav nič. — Gospod župnik so mi rekli — kadar umrješ, je tako, kakor kadar zaspiš — meni, da se ti sanja o nebesih in trenutoma vidiš, saj je resnica — Samo — Nartej —"

Trenutoma začne hitreje dihati, prsti se ji krepko oklenejo drug drugega:

"Zate mi je, Nartej! Ljudje — ljudje toliko govorijo o tebi — ne vem, ali je res ali ne."

Lenart se skuša šaliti.

"Kaj pa govore, ljudje grozanski?"

Prevelike oči materine izsledujejo in se zajedajo vanj. Lahke znoj ji stopi na čelo. — gorje ji — mora mu reči trde besede — zdaj v smrtni težavi. Svoj živ dan ni mogla biti do nikogar trda.

"Govorijo pod Krnosom," začne mukoma, "da si bil spočetka jako priljuden — ampak zdaj da se ne meni prav nič več za ljudi. Le venomer samo lov in lov in visoko se nositi — nič bolje kakor Vetrinjski, samo ne tako gosposko — Nartej — kaj takega vendar ne sme biti v duhovski hiši —"

Lenart strmi tja preko nje v sivo steno. "Saj vendar nisem duhoven," reče trje, kakor bi prav za prav had.

"Duhoven nisi," zaprosi mati, "vendar se imenuješ 'prošt' in si gospod — več kakšna beda vlada na kmetih in ne narediš ničesar. Praviijo, da zajedaj cerkvene premoženje in daj kmete rubiti —"

"No, rubiti," ji skoči Lenart posmehljivo v besedo. "Rebrnjaka tega že. Ta pa ima!"

"In potem, Nartej — je res, da — da imaš hotnico pri sebi — še celo pogansko ženstvo?"

Lenart plane pokoncu.

"Moja preljuba ni nobeno ženstvo in hotnica že celo ne! Je najlepša, najljubša, najmodrejša dekle na svetu! — Da ni krščena, za to ne more sama nič. Ji ni nihče še nič pravil o veri."

Premolkne, ko zagleda smrtno bledico materi na obrazu. Mati ne joka. Prižme si samo roko na burno stripajoče srce.

"Nartej!" zablja in materinski strah ji da, da ponižna zraste v zarotujočo pre-rokinjo:

"Nartej — moj otrok si — jaz ne morem umreti — nočem priti v nebesa, ko vem, da živiš v smrtnem grehu! — Nartej, ljubše bi mi bilo, da bi te bili pobili Turki! Ah moj Bog — kaj sem pretrpela zadnje čase. Vsi ljudje me ustavljajo za stran tebe: Je postal kaj vesel gospod, tvoj Nartej — pravijo. — In dekan od svetega Tilna, da pridiguje s prižnice o opatih in proših, ki spreminjajo posvečeno zidovje v Babilon — in ki jim je vseeno, če pogani oskrunjajo naše cerkve. In meni se zdi, ljudje te ne marajo, in to me boli tako zelo, tako zelo boli — ah, Nartej, ne daj, ne odbij mi zadnje prošnje: pošlji deklino spet domov in glej na svoje ljudi!"

(Dalje prih.)

O SHODU V PUEBLO

(Nadaljevanje s 3. str.)

govorniki, ki naj podajo smernice bodočemu delu, kako naj se dela, da bo rodila tiskana beseda isti sad, ki je odvisno od tiska. — Kajti, če se danes ne zavedamo še, da je usoda človeštva odvisna, kjer se oblikuje miselnost načel — največ od tiskane besede — smo zaostali. Ali pa nečemo videti sadove, ki od njih žari danes svet.

Med Vami so odlične osebnosti, ki so znane Slovenski Ameriki. Poleg drugih omenjam samo starost slovenskih duhovnikov Rev. Ciril Zupana, glavnega predsednika KSKJ, sobrata John Germa, in še enega, ki je znan po svojih nedosegljivo dolednih spisih, in to je Rev. J. M. Trunk — ki je duša vsega našega dela za načelnost naših zborov. Naj Vam bo Father v tem trenutku izročena iskrena zahvala, za delo, ki ste ga v obrambo katoliškega prepričanja izvršili.

Bodite prepričani, da trud ni bil zaman. Saj ste pri mnogih prinesli luč da v tem času, ko se stori vse, da se pogase zvezde večnoveljavni načel nauka Kristusovega, in človeka med žival potisne — so Vaši spisi pripomogli, da gledamo v pravi svetlobi smisel življenja. Mnogo Vam hvaležnosti dolgujemo. Proseč Njega, komur ste svoje življenje posvetili prosimo: da še dolgo, dolgo ohrani Vaše moči, da bi še nadaljevalje odbijali napade naših načelnih nasprotnikov, in nam z svojimi spisi kazali pot, kamor je pravi namen človeškega življenja. Bog Vas živi in ohrani!

Ostale pa prosimo: Razplamtite s tem zborovanjem ogenj navdušenja, da se ob njem ne ogrejete samo navzoči na shodu, pač pa, da bi bil nekaj — kres, ki bo svetil vsem katoliškim Slovincem po Ameriki. Kar je rajni Dr. Janez Evangelist Krek, ta Mojzes Slovenskega naroda naročal, naj služi tudi Vam za geslo zborovalcem za katoliški tisk:

"Sejmo bratje semena
Kristove ljubavi
Z Golgotskega slemena
Da se svet ozdravi."
Z Vami sodelujoč, želeč mnogo uspeha:

Math Tekavec,

Frank Kovačič,
Jožef Debeljak.

Cleveland, Ohio.

Cenjena Mrs. Meglen:

Redko se pripeti to, da tisti, ki zgubi čast in prvenstvo, čestita tistemu, ki mu je čast in prvenstvo odnesel.

Toda, bodite prepričana Mrs. Meglen, da Vam jaz čestitam od srca, ker vem, da ste to kar se Vam danes priznava, tudi vsestransko zaslužila.

Od srca se veselim, da se je Vaša naselbina tako sijajno odzvala in da ste prekosili vse druge. Čast Vam, čast naselbini! Čast Vašemu zasluženemu zlatomašniku župniku in pionirju Rev. Ciril Zupanu! Kjer je duhovni gospodar z srcem za svoje farane, tam bo katoliški list uspel.

Seveda ne more biti nikjer en sam, ali ena sama, posamezni že pripomoremo, delno, ako pa se naselbina zлага v splošnem za dobro, tam pa mora izginiti vse, kar se ne sklada skupaj z versko mislijo.

Radi tega sodimo, da je Pueblo, coloradska naselbina čista kot zlato in se lahko imenujete "Solnčna Colorada". Mi smo zelo ponosni na Vas. Naša velika tako zvana bela Ljubljana Vam čestita, da si ravno bi se mi nikoli ne smeli ukloniti Puebelski naselbini napram nam, ki se bomo tako veliki 40 tisočeri ljudski masi. Ampak zmaga je Vaša in Vam gre priznanje!

Naj postane med nami zveza za širjenje dobrega časopisja kot "Amer. Slovenca", "Ave Maria" in "Novega Sveta". Če res želimo ljudem kaj dobrega, da bi bili na zemlji srečnejši in zadovoljnejši, jim dajmo katoliškega berila in storili jih bomo srečnejši!

Še enkrat Vam čestitke Mrs. Josephina Meglen, Bog naj Vaše dela obilno poplača!

Vaš prijatelj in dosedanj Maršal, bom odsedaj pa zadaj poganjal naš voz, da bo vozil naprej. Bog živi Vas, Bog živi Vas!

Anton Grdina,
Cleveland, Ohio.

Čitanju brzojavnih in pismenih pozdravov je sledila burna aklamacija.

(Konec prih.)

Pisano polje

J. M. Trunk

Žarki.

Tincelj toncelj nekih medalj. Jugoslovanska vlada je priznala nekaj zaslug in podelila nekaj odlikovanj, kakor je pač vsepovsod navada. Ne gre za tista odlikovanja, gre bolj za smisel skupne domovine, saj nobena tuja država ne odlikuje nikogar, ako se ji kdo ne zapiše, kakor je bilo za Slovence vsaj še pred Jugoslavijo. Vidim pa in list je to potvrdil, kako se nekdo norčuje iz teh odlikovanj in smeši in govori o tinceljtonceljskih medaljah. Vsaj pri Amerikancih je more iti za medalje, ker pravemu Amerikancu je svoda najprvo.

V tistem smešenju radi nekih odlikovanj od strani jugoslovanske vlade vidim jaz potezo slovenskega in morda slovenskega narodnega značaja najzadnje vrednosti in kakovosti.

Kot dijak v višjih šolah sem imel priliko, da sem se seznanil z razmerami, ki so se odigravale na obsežnem veleposlovstvu napram našemu slovenskemu narodu, tako napram kmetom, kakor tudi delavcem, ker je veleposlovstvo obsegalo tudi tovarno s par sto delavcev. Po prav posebnem ključju sem mogel gledati tudi delovanje za kulizami pri politiki in gospodarstvu. Ker je bil dotični aristokrat deželni in državni poslanec, vodja posestva pa načelnik tedanje liberalne stranke v deželi, sem mogel pogledati v ozadje vse vladne politike, kakor se je izvajala v Avstriji splošno napram Slovincem in Slovanom. Videl in spoznal sem vso mizerijo, v kakršni se je nahajal slovenski kmet in slovenski delavec. Vsa gospodarska, politična in vladna moč je bila zoper kmeta in delavca. Kmet je bil sicer tedaj na svoji zemlji, ampak je bil še v najožjih vezeh z nemškimi in tujskimi veleposlovstvi, gospodarsko odvisen in pod vsem političnim pritiskom. Delavstvo se je začelo malo bolj svobodno gibati, pa je ta svoboda bila ovirana po gospodarski odvisnosti od dela in zaslужka. Več ali manj je bilo enako ne le med Slovenci, tudi med vsemi avstrijskimi Slovani, saj so bila vsa aristokratska veleposlovstva v nemških in tujih rokah, in še bolj vsa industrija, kjer je bilo zaposleno slovensko delavstvo. In vsa ta odvisnost in nadvlada je trajala že nad tisoč let vsaj pri Slovincih, več ali manj tudi pri drugih Slovanih. Pri Slovanih pod Ogrji so bile razmere še bolj opasne. Slovan je bil vladan, ni pa imel lastne vlade. Slovenski kmet in slovenski delavec sta bila vključena kakor v verigah. Kdor je imel vpogled v te razmere, in si je znal ohraniti srce na pravem mestu, je moral videti vso obupnost takega položaja, in srce mu je moralo krvaveti.

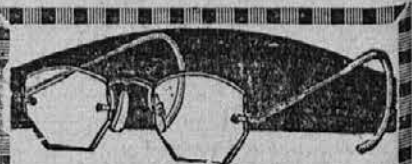
Tako je bilo skozi vsa stoletja do preloma po zadnji vojski. Nastale so nove slovanske države: Poljska, Čehoslovaka, Jugoslavija, kjer je vsaj kolikor toliko Slovan prišel do vladne moči. Razume se, da se razmere ne morejo spredrušiti kar čez noč, in "osvobojenje" se ne more prikazati kar hipoma. Nove slovanske države so morale početi vse iznova, in so se morale boriti še z opustošenjem, ki je sledilo vojski. Manjkalo je tudi izkušnje, kakršne se pridobijo le po dolgi dobi. Ni slovanu pri danih razmerah slabost, Čehoslovaki so se znali postaviti, da so o njih govorili že kot o evropskih jenkih in morda bi bilo šlo, ko bi bilo tudi pri Slovanih samih malo več državnega rezona, več razumevanja in več razsodnosti. Vsaj Čehoslovaka je padla. Niso le zunanje razmere krive, prava krivda je tudi pri pomanjkanju vladnega rezona, vladne smiselnosti. Novo svobodo si je vsak tolmačil po svojem, in si jo še tolmači, kjer se ni vse izginilo, in Slovani se še niso dosti naučili. Pri tem smo danes.

Čehoslovaki so si uravnali republiko. Pri vsi demokraciji ni šlo. Do dvajset strank je bilo, končno se je znotraj zlomilo. Poljaki so na tehničarji tudi pri republik. Jugoslavija je bila postavljena na srbsko kraljevino, brez te bi niti kak teden ne bila ostala. Kraljevina sem ali tja, srbska kraljevina gor ali dol. Vsaj prilika bi bila dana, da se jugoslovanski kmet in delavec iznebi tujega robstva, dasi ne kar čez noč. Ampak mesto razumevanja dela za osvobojenje, je samo zabavljanje in smešenje. Ni čudno, da vlada poseže po sredstvih, ki se s politično svobodo ne strinjajo, ko hlapec ne more sleči hlapca, pa hoče biti pravi kralj.

Tu je strupena korenina, ako se govori o tinceljtonceljskih odlikovanj. Ko pride zopet do starega hlapčevanja, bo mir, ob svitu vsaj nekoliko svobode ni resnega dela, le hlapčevsko kričanje.

SLUŽBO DOBI

dekle ali žena za splošna hišna dela, s prenočiščem. Vprašajte na 1931 West Cermak Road, Chicago, ali po telefonirajte: Canal 0207.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9.

zjutraj do 8:30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street,

Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Dejanja Apostolov. Knjigo je priredil in sestavil č. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO \$1.00 Naroča se na naslovu:

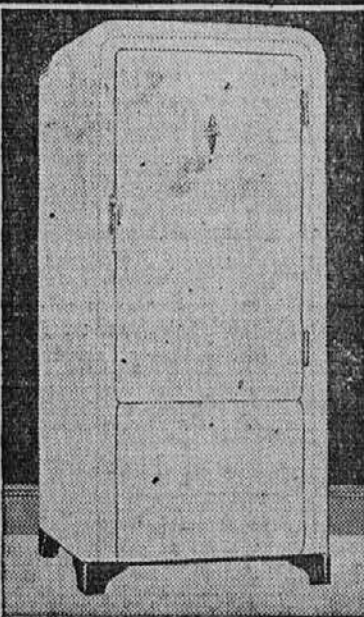
Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois

Napravite svoja stanovanja
bolj privlačna za najemnike

... z novim
SERVEL
PLINSKIM
REFRIGERATORJEM
ZDAJ PO NOVIH
NIZKIH CENAH!

✱ Zelo, zelo dosti lastnikov stanovanjskih hiš v Chicagu drži svoje najemnike v večjem zadovoljstvu — napravi stanovanja bolj privlačna s tem, da instalirajo Servel plinske refrigeratorje.

Tihota plinskega refrigeratorja je ena med lastnostmi, ki vedno prija najemnikom. Toda tihota je samo ena mnogih prednosti plinskega refrigeratorja. Dodatno nizki stroški za obratovanje, zanesljiva postrežba leto za letom, stalno vzdrževanje mrzlih in varnih jedil, stavlja jo izredni refrigerator v svoj lastni razred! ... Instalirajte Servel plinske refrigeratorje v svoja stanovanja. Pri novih nizkih cenah je investicija, ki plačuje velike dividende z zadovoljstvom najemnikov in z znižanimi stroški za refrigeracijsko vzdrževanje.

Za popolno informacijo:

POKLIČITE WABASH 6000 APARTMENT HOUSE DIVISION

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 6000